

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V sredo 23. Maltravna. 1845.

List 17.

Svestiga Slovenza pešem.

Strona svitliga v svesdih, Bog! na Avstrijo poglej, Toljk narodov prošnujo vlišhi, Toljk podlošnih ferza ihtej! Dobrimu Zefarju vdani V nébo klizhejo svesti: *Ferdinanda, Bog! ohrani, Na-nj nebesški shegen li!*

Ozhe Mu dobrotljiv bódi, Njega hišo obdaruj; Angel tvoj pred Njim naj hodi! Njega pota ofrezhuj! Naj dobrota in praviza Njega spremljate povfod, De podlošnim bo defniza, Mili ozhe in gospod.

Palma naj Mu véznha glavo; Mólzhi vojtka in prepír! Naj nam On ohrani spravo In uterdi dragi mir! Ako vojsk vihar rasgraja Po pokrajnah okrog naf, Mila svesda mira 's-haja Naj nam Njega blag obras!

Bog! daj ljudstvu, de fkasuje Mu pokorfhino in zhaft, Vdane ferza upoguje Pod Njega 's nebes oblaft. Vés ljubesni všim ostani! Vés ljubesni, se glafi: *Ferdinanda, Bog! ohrani, Na-nj nebesški shegen li!* Potozhnik.

Cepite, cepite terte!

Novice pretečeniga tečaja nam v 32. listu povedó, de francozki vinoredniki so začeli bolj pogostama terte cepiti. V ti reči se Francozje gotovo za nami pomikajo. To delo je pri nas že staro in že zlo vpeljano; nar bolj okoli Šoštanja, Pake in noviga Kloštra.

Njih cesarska Visokost Nadvojvoda Janez so vkazali iz našiga kraja vinoredniku priti, de bi jim v Njih vinogradu terte cepil; in Marburžanje so lanjsko leto kočijo po v cepljenji razumne može h nam poslali, jih dobro plačevali, jim stregli in jih zopet v kočii domu peljali.

Pri nas je pritlična vinoreja vpeljana, zato terte le v tleh cepimo. Tri osebe se nar spešnejši pri tem delu obnašajo; ena terte odgrebava, druga cépi, in tretja jih zopet zakopava. Cépmo pa le takóle: cepiče jemljemo z tremi očesi, pod tretjim očesam se cepič na dvéh straneh plošnjati zagojz-dici enako obréze; terta se z klešami, ki so za to rabo pripravne, odškerne in pazljivo precepi. V tanjko terto se en cepič, v debeljši dva vtaknjeta takó, de se cepičev lubad z lubadam terte tikama zleže, potem se z precepljeno beko ovije in pazljivo zakopá, takó de je drugo okó z zemljo vred; in takó ostanejo cépljenci prvo leto, brez de bi jim otvez odjenjevali.

Naši cepači so pri tem delu zlo prederzni; pri cepljenjih malo kdaj rano zamažejo, tudi ne ovijajo z maham ali drugo rečjo; vunder rastejo za

njimi, kakor konoplje. Pervo leto malo kaka cepljena terta rodi, in prav je, de se ji rod kakor tudi nepotrebne mladike zgodaj pošipljejo; drugo leto rodé kakor necepljene, tretje leto se pogrobenčajo in že zadomestijo, kar so prvo leto odnesle, in potem vsako leto potroške bogato plačujejo.

Mi ne cepimo tert tolikanj iz namena mnogoverstnih tertnih plemen pridobiti, kakor prav zlo plodne vinograde si pripraviti.

Kaj cepljenje h rodovitnosti terte pripomore, naslednji razgled razjasni:

Moj sosed, Gregor Kokalj, ima vinograd, ki le 660 štirjakov obséze, pa je sledno terto po celim vinogradu pocepil; dobro ga oskerbuje, pa ga vunder ne z gnojem, ampak le z vejnikam gnojí. Vina je prideloval, kakor se iz desetinskih bukev prepričamo, v letu 1834 40 — v letu 1835 55 — v letu 1836 35 — v letu 1836 32 — druge leta naprej pa 35 do 40 estrajških veder.

Takih vinogradov z pocepljenimi tertami v naših krajih že več imamo, od kterih se v lepim soglasju takó le odpeva:

„Tam zadej za hramam
Moj vinograd leži,
Je grojzdja na terti,
De ga komej derži. i. t. d.“

P. Musy.

Ali je prav kerte zatirati in moriti, ali ne?

Pod tem nadpisam smo v nemških novicah spisek brali, kteri kmetovavcam brani, kerte zatirati, zato ker so bolj koristna, ko škodljiva stvar.